

FAKTU LAPA

2009. gada direktīva par rotaļlietu drošumu Atbilstības prasības un drošuma novērtējums 2009. gada oktobris

Šis dokuments ir viena no vairākām faktu lapām, kuru mērķis ir sniegt pārskatu par izmaiņām, kas ieviestas ar 2009. gadā pieņemto jauno Direktīvu par rotaļlietu drošumu (2009 DRD). *Toy Industries of Europe (TIE)* un EK faktu lapu mērķis ir sniegt ieteikumus rotaļlietu ražotājiem Eiropas Savienībā attiecībā uz 2009 DRD īstenošanu. Īpaša uzmanība ir vērsta uz ražotāju pienākumiem.

2009 DRD pastiprinās 1988. gada Direktīvā par rotaļlietu drošumu iekļautos noteikumus. Tāpēc līdz ar šo jauno tiesību aktu būs vajadzīgi pielāgojumi ražošanas ķēdē, kā arī jaunas procedūras piegādes ķēdē.

2009 DRD tika publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2009. gada 30. jūnijā, un tā stājās spēkā 2009. gada 20. jūlijā. 2009 DRD vispārīgos noteikumus piemēros rotaļlietām, kuras laidīs tirgū no 2011. gada 20. jūlija, bet ķīmiskos noteikumus piemēros rotaļlietām, kuras laidīs tirgū no 2013. gada 20. jūlija (papildu divu gadu pārejas periods ķīmiskajām īpašībām). Praksē tas nozīmē, ka **rotaļlietas, kas atbilst 1988 DRD, būs atļauts laist tirgū līdz 2011. gada 19. jūlijam vai līdz 2013. gada 19. jūlijam dažu ķīmisku nosacījumu gadījumā.**

Atbilstības novērtēšanas procedūra

Ikvienu rotaļlietu pirms laišanas tirgū pārbauda saskaņā ar atbilstības novērtēšanas procedūru. Informācija par to, kam jāveic procedūra un kā to dara, ir iekļauta 2009 DRD. Īss pārskats ir sniegts turpmāk.

Atbilstības novērtēšanas mērķis

Atbilstības novērtēšanas procedūras mērķis ir ražotājam un publiskajām iestādēm pierādīt, ka tirgū laistā rotaļlieta atbilst 2009 DRD juridiskajām prasībām.

Atbilstības novērtēšanas definīcija

Atbilstības novērtēšana ir procedūra, kurā ražotājs konstatē, vai ražotā rotaļlieta atbilst attiecīgajām direktīvas prasībām par drošumu. Ražotājam ir jāpiemēro viena no divām iespējamām procedūrām atkarībā no rotaļlietas veida.

1. Ražotāja pārbaude

Ražotāja pārbaudi izmanto gadījumos, kad saskaņotie standarti attiecas uz visiem ar rotaļlietas drošumu saistītajiem aspektiem. Šādos gadījumos ražotājam ir jāpiemēro spēkā esošie saskaņotie standarti un jānodrošina, ka rotaļlieta tiem atbilst. Ražotājam ir jāizveido arī iekšējā

ražošanas procedūra, ievērojot Lēmuma Nr. 768/2008/EK II pielikuma A moduli. A modulī nav paredzēta paziņotās struktūras iesaistīšanās.

2. Trešās personas pārbaude

Atbilstību tipam jeb B modulim nereti sauc par "EK tipa pārbaudi". EK tipa pārbaude un sertifikācija ir jāpiemēro gadījumos, ja

- o nav saskaņoto standartu;
- o ražotājs nav piemērojis saskaņotos standartus vai tos piemērojis daļēji;
- o viens vai vairāki saskaņotie standarti ir publicēti ar ierobežojumu vai
- o ražotājs uzskata, ka rotaļlietas veids, dizains, konstrukcija vai mērķis rada nepieciešamību pēc trešās personas pārbaudes.

Tādā gadījumā ražotājs iesniedz rotaļlietas paraugu paziņotajai iestādei, lai tā veiktu EK tipa pārbaudi. Saskaņā ar B moduli paziņotā iestāde pārbauda rotaļlietas tehnisko projektu un apstiprina, ka rotaļlietas tehniskais projekts atbilst 2009 DRD prasībām, izsniedzot EK tipa pārbaudes sertifikātu. Ir svarīgi norādīt, ka B modulis attiecas tikai uz projekta posmu, savukārt C modulis attiecas uz ražošanas posmu, un to piemēro pēc B moduļa.

Saskaņā ar C moduli ražotājs nodrošina, ka rotaļlietas atbilst EK tipa pārbaudes sertifikātā aprakstītajam tipam un attiecīgajām prasībām, kas paredzētas piemērojamajā likumdošanas instrumentā. Šo atbilstību vērtē pēc apstiprinātā EK tipa pārbaudes sertifikāta, kas izsniegts B moduļa posmā. Atšķirībā no B moduļa C modulī nav paredzēta paziņotās struktūras iesaistīšanās.

Atšķirība starp drošuma novērtējumu un atbilstības novērtējumu

Drošuma novērtējuma mērķis ir konstatēt iespējamus apdraudējumus, ko rotaļlieta var radīt, kā arī novērtēt iespējamo saskarsmi ar šiem apdraudējumiem. Atbilstības novērtēšanas procedūra savukārt paredzēta tam, lai gūtu uzskatāmus pierādījumus, ka rotaļlieta atbilst juridiskajām prasībām saskaņā ar 2009 DRD.

Parasti drošuma novērtējumu izstrādā pirms rotaļlietas iesniegšanas attiecīgajai atbilstības novērtēšanas procedūrai (taču to iespējams pabeigt vēlāk), un tas jāpabeidz pirms rotaļlietas laišanas tirgū.

Drošuma novērtēšanas procedūra

Drošuma novērtēšanas definīcija

Drošuma novērtējums nozīmē, ka ražotājam ir jākonstatē iespējami apdraudējumi, ko rotaļlieta var radīt, un jānovērtē iespējamo saskarsmi ar šiem apdraudējumiem. Saskaņā ar 2009 DRD šī procedūra ir obligāta, un tā jāveic pirms rotaļlietas laišanas tirgū.

Drošuma novērtējuma piemērošanas joma

Ražotājs ir atbildīgs par drošuma novērtējumu, un tas jāveic pirms rotaļlietas laišanas Kopienas tirgū. Drošuma novērtējumam jābūt par dažādajiem ķīmiskajiem, fizikālajiem, mehāniskajiem, elektriskajiem, uzliesmojamības, higiēnas un radioaktivitātes apdraudējumiem, ko rotaļlieta var radīt. Saraksts ar dažādām prasībām, kas ražotājam jāņem vērā, vērtējot minētos apdraudējumus, ir sniegts 2009 DRD II pielikumā.

Daudzas no šīm prasībām ir iekļautas saskaņotajos standartos, taču ražotāja pienākums joprojām ir pārbaudīt, vai standartā trūkst kāda aspekta un/vai kāda rotaļlietas īpašība varētu radīt iespējamu apdraudējumu. Pēc drošuma novērtējuma rezultātiem nosaka, kura atbilstības novērtēšanas procedūra vajadzīga un attiecīgā gadījumā vajadzīgos riska mazināšanas pasākumus un/vai testus.

Ražotājam drošuma novērtējums jāglabā tehniskajā dokumentācijā desmit (10) gadus pēc rotaļlietas laišanas tirgū.

Informācijas avoti

Šeit pieejama 2009 DRD teksta galīgā redakcija un papildus šeit pieejama 1988 DRD teksta redakcija.

Abi minētie dokumenti ir pieejami arī šādās tīmekļa vietnēs:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:170:0001:0037:LV:PDF>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1988L0378:20090112:LV:PDF>.

Svarīgs paziņojums

Šajā faktu lapā atspoguļota mūsu izpratne par 2009. gada 30. jūlijā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēto 2009 DRD teksta redakciju, un tā paredzēta vienīgi vispārīgai dažu redakcijas noteikumu uzsvēršanai. Organizācija *TIE* nesniedz nekādas garantijas attiecībā uz šeit sniegtās informācijas pilnīgumu un neuzņemas nekādu atbildību par šīs faktu lapas izmantošanu vai pamatošanos uz to.

TOY INDUSTRY OF EUROPE
Boulevard de Waterloo, 36
1000 Brussels
www.tietoy.org

DG ENTERPRISE
Rue Belliard, 100
1049 Brussels
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

